

2.1.3 SIVISTYSTOIMI

(Kirjanpitäjä merkitsee toteutumaluvut)

2020–2025 Kuntastrategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2024

Tavoite	Toimenpide	Toteutuminen
Hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteet varhaisesta lapsuudesta senioreihin	Suunnitelmallinen hyte-työ, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteet kunnan palveluissa	Tapahtumia ja seuranta on toteutettu. Vuoden 2023 hyvinvointikertomuksen tietoa on käsitelty perusteellisesti
Kulttuurin merkitys, "tapahtumia ympärivuoden"	Henkilöressin varmistaminen kulttuuripalveluiden tuottamiseen	Kulttuurisuunnittelijan ja kirjaston toteuttamina runsaasti tapahtumia ja kulttuuriopetussuunnitelman toteuttamista
Ennakoivuus, hyvä palvelutaso	Ennakoiva toimintatapa palveluiden tarpeen ja määrän vaihtuessa - sidosryhmäyhteistyö	Varhaiskasvatuksen tarpeen lisääntyessä lisäpalvelut. Yhdistysyhteistyö jatkui kumppanuuspöydässä ja avustuksilla.
Lukion ja opiston resurssien varmistaminen	Tarpeellisten kurssien ja tuntimäärien toteuttaminen	Resurssit on turvattu siten, että kilpailukyky on riittävä.

HALLINTO

Talousarvion sisältö:

Sivistystoimen hallinnon kustannukset: hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan kokouspalkkiot ja matkakorvaukset. Hyvinvointi- ja sivistysjohtajan ja toimistosihteerin palkkakustannukset. Lisäksi eläkemenojen tasausmaksut on kirjattu toimialan pääkustannuspaikalle.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Lautakuntatyöskentelyn ja hallinnollisten tehtävien määräaikojen noudattaminen	Hallinnolliset tehtävät Avustushakemusten ja -raporttien laadinta	Tehtävät määräajassa hoidettu Saadut hankerahoitukset	Määräajat ovat toteutuneet. Hankerahoitukseen on kannustettu ja niitä on haettu ja saatu kiitettävästi.
Sivistystoimen ja muiden hallinnonalojen yhteistyö syvenee	Sitoutuminen yhteisiin tavoitteisiin, esittelyt eri luottamuselimissä	Lakisääteiset suunnitelmat toimivat toiminnan ja talouden suunnittelun taustakehikkona (TA2025)	Tavoitteita on sisällytetty hallinnonalan talousarvioon. Lakisääteisiä suunnitelmia on päivitetty. Varautumiseen kiinnitetty huomiota valmiussuunnitelman päivityksessä.

Vastuhenkilö: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Mika Sirkka

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Opetustoimen hallinto	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					

VARHAISKASVATUS

Vuonna 2024 varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa oli yhteensä 158 lasta. Esiopetuksessa oli lapsia 16.

Karoliina Heikkonen toimi vs. varhaiskasvatuksen päällikkönä 6.11.2023-5.5.2024 ja 6.-31.5.2024 asti. Julia Kyöstilä aloitti tehtävässä 1.6.2024

Päiväkoti Taikametsään perustettiin satelliittiyksikkö Helmet 4.3.2024 alkaen.

Koivukummun perhepäiväkoti loppui 31.7.2024 ja aloitti Päiväkotina 1.8.2024-

Tämän vuoksi henkilökuntarakenne muuttui. Päiväkoti Koivukummussa aloitti 1.8. kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja neljä varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.

Leivonmäelle perustettiin esiopetusta täydentävä varhaiskasvatuksen ryhmä Kurki 1.8.2024- kasvaneen lapsimäärän vuoksi. Samasta syystä ryhmäperhepäivähoitajia aloitti Leivonmäellä ja Rutalahdella kaksi lisää.

Henkilökunnanrakenteessa tapahtui muutoksia myös Päiväkoti Esikoissa, kun Viskareissa aloitti opettaja ja Eskarissa varhaiskasvatuksen lastenhoitaja.

Varhaiskasvatuksen järjestäminen on toteutunut lain mukaisesti. Varhaiskasvatushakemukset tulee jättää 4kk ennen varhaiskasvatuksen toivottua aloitusta ja ennakoimattomissa työllistymis- tai opiskelutilanteissa kaksi viikkoa ennen. Varhaiskasvatuksessa ei ole mahdollista tällä hetkellä saada varhaiskasvatuspaikkaa aikaisemmin. Myöskään kunnan ulkopuolisille asukkaille ei ole tällä hetkellä mahdollista järjestää varhaiskasvatusta Joutsassa.

Pedagogisten koulutusten lisääntyminen siirtyi vuodelle 2025. Käytössä on Eduhouse sekä varhaiskasvatukseen suunnattu Avekki-koulutus sekä kahden kasvatustieteen maisteriopiskelijan pitämät kaksi koulutusiltaa. Keväällä 2024 järjestettiin ensiapukoulutus.

Talousarvion sisältö:

Varhaiskasvatukseen kuuluvat perhepäivähoito (kotona työskentelevät perhepäivähoitajat sekä ryhmäperhepäivähoito), päiväkodit ja esiopetus Joutsan taajaman osalta.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Varhaiskasvatusta järjestetään kunnan alle kouluikäisille asukkaille	Varhaiskasvatus järjestetään lain mukaisesti	Määräajassa tehdyt hoitopaikkapäätökset	Toteutuneet määräajoissa
Laadukkaan varhaiskasvatuksen järjestäminen	Pedagogiset koulutukset	Koulutuspäivien määrä, uusien toimintamallien käyttöönotto, asiakastyytyväisyys	EA-koulutus järjestetty. Pedagogiset koulutukset siirtyivät vuoteen 2025

Vastuhenkilö: varhaiskasvatuksen päällikkö Julia Kyöstilä

Määräraha- ja tulo- ja kulu- taulukko sitovalla tasolla:

Varhaiskasvatus	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
Poistot					
Tilikauden tulos					

Tunnusluvut:

Läsnäolopäivät			
Perhepäivähoitokodit			
Perhepäivähoitopaikat			
Perhepäiväkodit			
Perhepäivähoitopaikat			
Perhepäivähoid. olevat lapset			
Päiväkotihoitopaikat			
Päiväkotihoidossa lapsia, perushoito			
Päiväkotihoidossa lapsia, esiopetus			

Kotihoidontukea saavat perheet

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Perhepäivähoito					
- läsnäolopäivät					
- à-hinta €					
Yhteensä €					

Perhepäiväkoti Keltasirkku					
- läsnäolopäivät					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Perhepäiväkoti Koskikara					
- läsnäolopäivät					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Päiväkoti Koivukumpu					
- läsnäolopäivät					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Päiväkoti Taikametsä					
- läsnäolopäivät					
- à-hinta €					
Yhteensä €					

Päiväkoti Esikot - läsnäolopäivät - ä-hinta € Yhteensä €					
Erillismäärärahat: Lasten kotihoidon tuki € 2-v. esiopetuksen kokeilu € Ostopalvelut Yhteensä €					

PERUSOPETUS

Perusopetuksen koulut ovat Joutsan yhtenäiskoulu (luokat 1-9) ja Kurkiauran koulu (luokat 1-6). Esiopetusta annetaan koulukeskuksen C-rakennuksessa päiväkotieksikoissa (varhaiskasvatus) sekä Kurkiauran koululla.

Iltapäivätoiminta

Perusopetuslain mukaan kunta voi järjestää ja hankkia tämän lain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa (48 b §). Iltapäivätoiminnan tarkoituksena on tarjota lapselle koulupäivän jälkeen turvallinen ja lapsen kasvua tukeva ympäristö ammattitaitoisten ohjaajien valvonnassa. Joutsan yhtenäiskoululle iltapäivätoiminta Reppu on ostettu Joutsan seurakunnalta kahden ohjaajan työpanoksena aiempien vuosien tapaan. Myös Kurkiauran koululla järjestetään aamu- ja iltapäivätoimintaa. Toiminnasta vastasivat koulunkäynninohjaajat.

Koululaisten kesätoiminta

Koululaisten kesätoiminta järjestettiin kesäkuussa. Toiminnan ohjauksesta vastasivat koulunkäynninohjaajien lisäksi muut ammattilaiset sekä kunnan palkkaamat nuoret kesätyöntekijät. Toiminta rahoitettiin lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen osoitetun lahjoitusrahaston varoilla.

Kotikuntakorvausmenot ja -tulot

Maksut ja korvaukset vuodelle 2024 perustuivat oppilasmääriin 15.12.2022 tilanteesta. Oppilastiedot kotikuntakorvausten laskentaa varten haetaan Opetushallituksen ylläpitämän KOSKI-tietovarannon kautta. Kotikuntakorvausmenoja on pääosin Toivakan ala- ja yläkouluun ja Luhangan kunnan alakouluun. Kotikuntakorvaustulot koostuvat yksittäisistä vieraskuntalaisista oppilaista sekä Luhangasta Joutsan yläkouluun tulevista oppilaista. Lastensuojelulain mukaisesti sijoitettujen perusopetuksen oppilaiden opetuksen kustannuksia voi koulutuksen järjestäjäkunta lakiin perustuen laskuttaa oppilaan kotikunnalta (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta).

Joutsan yhtenäiskoulu

Yhtenäiskoulussa oli tilastointipäivänä 20.9.2024 266 oppilasta, joista alakoulussa 140 ja yläkoulussa 126. Henkilöstöä yhtenäiskoulussa oli 57.

Yhtenäiskoulu ja Joutsan kunta hakivat aktiivisesti avustushankkeita OKM:ltä ja OPH:lta. Hankkeet nivoutuivat yhtenäiskoulun strategiaan ja ne tukivat arjen hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja oppilaiden yksilöllisiä opintopolkuja. Hankkeilla voitiin palkata resurssiopettaja luokanopetukseen, ohjaaja YPR-ryhmään ja erityisopettaja valmistavan opetuksen ja yleisopetuksen nivelvaiheeseen. Liikkuva koulu -hankkeella on saatu liikettä välitunteihin ja toimintaa oppilaille.

Kouluvalmentajan työ vakiintui vuoden 2024 aikana ja hän toimi koulun puolella nivelvaiheessa Hyvinvointialueen työntekijöiden ja koulun välillä. Koulutsempparin toiminta muotoutui myös vuoden aikana ja hän toi lisää kohtaamisia ja oppilaiden osallistamista koulun arkeen.

Ensimmäiset valmistavan opetuksen oppilaat siirtyivät yleisopetuksen ryhmiin vuoden alussa pysyvästi. Siihen asti he integroituvat heille soveltuville oppitunneille.

Yhtenäiskoulun toimintakulttuuria ohjattiin edelleen hyvinvoinnin näkökulmasta henkilöstön koulutuksiin. Varhainen puuttuminen on keskiössä opetussuunnitelmassa sekä henkilöstön toiminnassa.

Tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön tehostamista jatkettiin laitehankinnoilla.

Talousarvion sisältö:

Yhtenäiskoulun kustannuspaikalle kuuluvat **Yhtenäiskoulun ala- ja yläkoulu lk 1-9.**

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Lukuvuoden teeman näkyminen koulun arjessa	Tietoa teemasta oppilaille ja huoltajille, hyvinvointitiimi, hyvinvointitaitotunnit, teemaviikot ja teemapäivät, koulutusta henkilöstölle, valmistavan opetuksen oppilaiden integroituminen	Toteutunut toiminta, toteutuneet valmistavan opetuksen integroinnit	Lukuvuoden teema näkyi läpi lukuvuoden oppilaille ja huoltajille, hyvinvointitiimi toimi lukuvuoden aikana tuoden tempauksia henkilöstölle ja oppilaille, hyvinvointitaitotunnit toteutuivat, lukuvuoden aikana oli useita teematunteja, teemapäiviä ja teemaviikko, henkilöstölle oli koulutusta aiheesta, valmistavan opetuksen integroinnit toteutuivat.
Yhteistyön ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Yhteistyö yhtenäiskoulun ja Kurkiauran välillä, pienet tapahtumat, yhdessä tekeminen	Toteutuneet tapahtumat ja yhteistyöhetket	Yhteistyö toteutui Kurkiauran välillä esim. yleisurheilukisat ja yhteisten mallien ja ohjeiden muodossa.
Oppilaiden osallisuuden kehittäminen	Koulutus, Täältä tullaan-hanke, oppilaat itse toteuttamassa asioita, oppilaiden aito kuunteleminen ja kohtaaminen, tukioppilas-, oppilaskuntatoiminta	Oppilaiden tekemät aloitteet ja toiminta	Täältä tullaan- hanke toteutui, oppilaat tekivät aloitteita, tukioppilas- ja oppilaskuntatoiminta toteutuivat. Oppilaiden kuuntelemiseen ja kohtaamiseen kiinnitettiin lukuvuoden aikana erityistä huomiota.

Vastuuhenkilöt: yhtenäiskoulun ja lukion rehtori Ulpu Silvasti

Kurkiauran koulu

Kurkiauran koulun vuotta 2024 leimasivat valmistavasta siirtyneet oppilaat. Huomiona oli se, että oppilaiden kielitaidon taso vaihteli huomattavasti ja se vaikutti oppimiseen ja työskentelyyn koululla merkittävästi. Valmistavasta siirtyvien oppilaiden siirtyminen alkoi ”pehmeällä laskulla” lukuvuonna 2023-2024, jolloin syyslukukaudella vko 43 alkaen koululle tulevat valmistavan oppilaat (kolme oppilasta) opiskelivat keskiviikot koululla suomen kieltä ja taito- ja taideaineita. Kuluva lukuvuoden alussa, syksyllä 2024 tuli seitsemän uutta valmistavasta siirtyneitä. Valmistavasta siirtyneitä oli yhteensä kahdeksan (2x2.lk, 2x4.lk ja 4x6.lk). Maahan muuttaneiden oppilaiden perheitä muutti pois Leivonmäen alueelta, jolloin oppilasmäärä ja opetusjärjestelyt vaihtelivat.

Koulun oppilasmäärä (sis. esioppilaat ja yksi kotiopetusoppilas) vaihteli siis pitkin vuotta ollen 40–47 välillä. Esikoululaisia oli keväällä 6 ja syksyllä 7.

Henkilöstön osalta suurin muutos on ollut Kurkiauran luokanopettajana ennen toimineen Marika Seppälän paluu koulun vahvuuteen kuluva lukuvuoden alussa. Hän toimii yhtenäiskoulun ja Kurkiauran erityis- ja S2 -opettajana. Lisäksi hänellä on erittäin suuri vastuu valmistavasta siirtyneiden opinpolun kartoittamisessa ja rakentamisessa. Muuten koululla jatketaan samalla henkilöstöllä mihin edeltävän lukuvuoden lopussa jäätin. Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistui keväällä 5 ja syksyllä 6 lasta.

Talousarvion toteutumisen osalta pysyttiin asetetuissa raameissa ja toteuma eteni suunnitellusti.

Talousarvion sisältö:

Kurkiauran koulun toiminta sisältyy esiopetus ja opetus alakoulun luokilla 1-6.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Joutsan perusopetuksen koulujen yhtenäisyyden kehittäminen	Tiedon kulun varmistaminen koulujen välillä. Mahdollisimman yhtenäiset arvot ja tavoitteet ja niistä johdetut suunnitelmat. Yhteiset koulutukset, vesot ym. sekä yhtenäinen suunnittelutyö. 6.-7. lk nivelvaiheen ”hiominen”.	Toteutuneet yhteiset koulutukset Saadut palautteet työntekijöiltä, huoltajilta ja opiskelijoilta.	Yhteistyö on ollut tiivistä ja koulujen toimintaa ohjaavat suunnitelmat on synkronoitu - toki huomioiden koulujen omat erityispiirteet ja painotukset. Lukuvuosien teemat ovat jo useamman vuoden ajan olleet samat molemmilla kunnan kouluilla. Lukuvuosien 2023–24 ja 2024–25 painopistealue on ollut ja on hyvinvointi ja yhteisöllisyys. Kuluva lukuvuoden otsake on ”Me yhdessä”. Lukuvuodet on aloitettu tuttuun tapaan molempien koulujen yhteisillä vesopäivillä. Lisäksi yhteisiä koulutuksia ja vesoja on järjestetty ajankohtaisista teemoista joko etänä tai yhtenäiskoululla. 6.lk siirtyminen yläkouluun on saanut varsin toimivan muodon.
Valmistavan opetuksen Leivonmäellä asuvien 0.-6. lk ikäisten koulun käynnin aloittaminen Kurkiauran koulussa kevätlukukaudesta alkaen	Syyslukukaudella syysloman jälkeen Kurkiauran kouluun siirtyvien tutustuttaminen tulevaan kouluun; Yhteistyö ja valmistelu valmistavan opetuksen kanssa	Oppilaiden siirtyminen Kurkiauralle kevätlukukauden alusta ja tarvittavien arviointien tekeminen pitkin	Valmistavasta opetuksesta siirtyneiden oppilaiden vaihtuvuus on ollut suurta. Oppilaiden opetuksen järjestäminen on vaatinut runsaasti työtä. Onneksi on edistytty joka rintamalla ja taitotaso suoriutua on

		lukukautta ja kevään päätteeksi	selvästi kohentunut. Ehkä merkittävin harppaus on ollut erityis- ja S2 -opettaja Marika Seppälän tekemä työ asian parissa.
Digi/- AV -laitteistojen päivitys luokissa	Luokkien nykyisten videotykkien korvaaminen interaktiivisilla älytauluilla kuluvan ja seuraavien lukuvuosien aikana.	Lukuvuoden aikana 1-3 älytaulun hankinta Kurkiauralle	Viime vuoden lopulla kahden luokan vanhat videotykit korvattiin uusilla älytauluilla suunnitelman mukaisesti. Edelleen työ jatkuu kahden luokan osalta, sitten jokaiseen luokkaan on uusittu ko. laitteisto parin vuoden sisään. Jatkossa on tehtävä Chromebook tms. hankintoja.

Vastuhenkilö: koulunjohtaja Tero Nikkanen

Perusopetukseen valmistava opetus

Opetushallituksen ohjeistuksen mukaan perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille. Opetukseen voivat osallistua sekä vasta maahan muuttaneet, että Suomessa syntyneet maahanmuuttajataustaiset lapset ja nuoret. Valmistavan opetuksen järjestämisen tavoitteena on nimensä mukaisesti valmistaa lapsia ja nuoria perusopetuksen suorittamiseen. Tämän vuoksi valmistava opetus ei ole tarkoitettu lähtömaassaan perusopetusta vastaavan koulumuodon jo suorittaneille.

Joutsassa perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestettiin Yhtenäiskoululla. Valmistavan opetuksen tilat siirtyivät koulukeskuksen D-rakennukseen alkuvuodesta 2024.

Joutsan perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma noudattaa valtakunnallista valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa. Valmistavan opetuksen opetussuunnitelma on hyväksytty hyvinvointi- ja sivistyslautakunnassa 21.2.2023.

Maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus määräytyy läsnäolokuukausien määrän ja läsnäolokuukautta kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella. Läsnäolokuukaudella tarkoitetaan perusopetukseen valmistavassa opetuksessa 30 kalenteripäivän pituista ajanjaksoa, jona oppilas on ollut opetuksen järjestäjän oppilaana. Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä yhden oppilaan osalta enintään yhdeksän läsnäolokuukautta. Tällöin opetuksen laajuuden on vastattava yhden vuoden oppimäärää, joten keskimäärin yhtenä rahoitukseen oikeuttavana läsnäolokuukautena opetusta tulisi olla 6-10-vuotiailla 100 h ja tätä vanhemmilla 111 h. Perusopetukseen valmistavan opetuksen 17 vuotta täyttävän oppilaan läsnäolokuukaudet huomioidaan valtionosuusrahoituksessa sen lukuvuoden loppuun asti sinä kalenterivuonna, jonka aikana oppilas täyttää 17 vuotta.

Varainhoitovuoden rahoitus maksetaan valmistavassa opetuksessa arvioidun suoritemäärän perusteella. Arvio perustuu varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden toteumaan eli toteutuneiden läsnäolokuukausien määrään. Arvioon perustuvat rahoitukset tarkistetaan toteutuneiden suoritteiden mukaisiksi varainhoitovuotta seuraavaa vuotta seuraavana vuonna, joten vuoden 2024 ennakkollinen arvioitu rahoitus tarkistetaan toteutunutta vastaavaksi vuonna 2026.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen vastuhenkilöt: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, koulukeskuksen rehtorit ja valmistavan opetuksen koordinoiva opettaja.

Perusopetuksen oppilaat kouluittain 31.12.2024 tilanteessa (Lähde: Koski-tietovaranto)

Koulu	esi- opetus	I lk	II lk	III lk	IV lk	V lk	VI lk	oppilaita yhteensä 0-6
Kurkiauran koulu	7	6	3	6	6	6	6	40
Yhtenäiskoulu alakoulu	16 (Esikot)	19	18	19	34	25	23	154 ml. Esikot
oppilaita yht. alakoulut ja esiopetus	23	25	21	25	40	31	29	194
	VII lk			VIII lk		IX lk		oppilaita
Yhtenäiskoulu yläkoulu	37			44		44		125
Perusopetukseen valmistava opetus								21

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Perusopetus	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
Poistot					
Tilikauden tulos					

Tunnusluvut:

Oppilaat

Opetustunnit

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Joutsan yhtenäiskoulu 1-6					
- perusopetustunnit					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Joutsan yhtenäiskoulu 7-9					
- perusopetustunnit					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Kurkiauran koulu					
- perusopetustunnit					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Erillismäärärahat:					
Lasten iltapäivätoiminta					
Koululaisten kesätoiminta					
Kotikuntakorvauskustann.					

Lastensuojelulain muk. korv.					
Projektit					
Perusopetukseen valmistava koulutus					
Muut ostopalvelut					
Yhteensä €					

Oppilasennuste (talousarviossa 2024)	2024	2025	2026	2027	2028
Esioppilaat (Esikot ja Kurkiaura)	16	19	19	19	25
Joutsan yhtenäiskoulu 1-6 luokat	128	116	110	90	87
Joutsan yhtenäiskoulu 7-9 luokat	113	105	97	115	113
Kurkiauran koulu 1-6 luokat	33	36	34	33	28
Yhteensä	290	276	260	257	253

Nettokustannukset / oppilas

	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Joutsan yhtenäiskoulu 1-6 luokat					
Joutsan yhtenäiskoulu 7-9 luokat					
Kurkiauran koulu					
Yhteensä					

LUKIO-OPETUS

Lukiossa opiskeli tilastointipäivänä 20.9.2024 53 opiskelijaa. Uusia lukiolaisia aloitti syksyllä 20. Ylioppilaskirjoitusten tulokset olivat jälleen hyvää tasoa ja edelleen vahvistivat kuvaa Joutsan lukiosta laadukasta opetusta tarjoavana yleislukiona. Kesäkuussa valmistui Joutsan lukiosta 19 uutta ylioppilasta.

Paikallisina painoituksina vuonna 2024 olivat liikunta ja hyvinvointi sekä kansainvälisyys. Lukiossa lähiopetusta antoi yhteensä 17 opettajaa, kurssimäärän ollessa viimevuosien kaltainen. Kurssien määrä on pysynyt samansuuntaisena useamman vuoden. Kurssimäärällä saadaan tarjottua kirjoitettavien aineiden kurssit omana opetuksena sekä huomioimaan opiskelijoiden muita valintoja hyvin.

Lukuvuoden 2023-2024 aikana lukiossa toteutui Korona-ajan vaikutusten tasoittaminen -hanke, johon oli saatu valtionavustusta. Hankkeen myötä opiskelijoille toteutettiin hyvinvointiin kursseja ja koulutusta sekä abeille enemmän tukiopetusta ja preppausta ylioppilaskirjoituksiin. Hankkeen myötä myös lukion erityisopetukseen saatiin lisää resursseja.

Kansainvälisyystoiminta jatkui lukuvuoden 2023-2024 aikana aktiivisesti. Keväällä 2024 saimme vieraiksemme Martinuquelta opettajia ja opiskelijoita. Ranskasta toteutui opiskelijavaihto ja vastavuoroisesti meiltä lähti Ranskaan vaihto-opiskelija.

Talousarvion sisältö

Lukio-opetusta tarjotaan Joutsan ja naapurikuntien opiskelijoille. Kaikki opiskelijat saavat yo-tutkinnon suoritettua.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Tasokkaat oppimistulokset	Laadukas perustoiminta, tuki- ja erityisopetukset, prosessien hallittu uudistaminen	Ylioppilaskirjoitusten tulokset, kurssiarvosanat, uudistusten läpivienti, toteutuvien kurssien osuus valinnoista	Ylioppilaskirjoitusten tulosten säilyminen hyvällä tasolla, tuki- ja erityisopetus kehittyivät.
Lukion vetovoiman kehittäminen	Laadukas perustoiminta, markkinointi	Uudet opiskelijat lukumääränä sekä osuutena Joutsan ja Hartolan yhdeksäsluokkalaisista	Alkavien opiskelijoiden määrä säilyi hyvänä, lukion markkinointia kehitettiin.
Paikallisten painotusten kehittäminen	Paikallisten painotusten uudistaminen sekä toiminnan kehittäminen	Painotuksiin osallistuvien opiskelijoiden lukumäärä, opiskelijatytyvyisyys	Paikalliset painotukset toteutuivat ja toimintaa kehitettiin.

Vastuuhenkilö: yhtenäiskoulun ja lukion rehtori Ulpu Silvasti

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Lukio	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
Poistot					
Tilikauden tulos					

Opiskelijat

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Lukio					
- opetustunnit lkm					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Erillismäärärahat:					
projektit					
Yhteensä €					

Lukion valtionosuudet

	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Valtionosuudet, Opetushallitus					
Nettokustannukset					
Omavastuu					
Oppilaat					

Valtionosuudet/oppilas					
Nettokustannukset/oppilas					
Omavastuu/oppilas					

Ammatillinen opetus

Ammatillisten oppilaitosten kustannuksiin on aiemmin kirjattu pääosin lakkautettujen koulutus kuntayhtymien eläkemenoperusteisista eläkemaksuista ammatillisissa oppilaitoksissa ja musiikkioppilaitoksissa. Lisäksi määräraha varaus on sisältänyt kuntaosuuden Keski-Suomen koulutus kuntayhtymän oppilaista. Eläkemenoperusteinen maksu poistui vuoden 2023 alussa ja se on korvattu eläkemenojen tasausmaksulla, joka kirjataan toimialan pääkustannuspaikalle (opetustoimen hallinto).

Määräraha taulukko sitovalla tasolla:

Ammatillinen opetus	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintakulut					

PUULAN SEUTUOPISTO (Puulan seutuopistolautakunta)

Joutsan kunta on Puulan seutuopiston ylläpitäjäkunta ja opiston sijaintikunta. Muut sopimuskunnat ovat Kangasniemi ja Toivakka. Opiston sivutoimipiste sijaitsee Kangasniemen kunnassa. Opetustuntien määrästä päättävät vuosittain yhteistyökuntien kunnanhallitukset vahvistamalla oman kuntansa opetustuntimäärän. Puulan seutuopiston opistolautakunta vastaa opiston toiminnasta. Opetus on maksullista.

Puulan seutuopisto järjesti toiminta-alueellaan 8956 opetustuntia. Toteutunut opetustuntimäärä laski noin 40 tuntia edellisvuodesta. Opetustarjontaa suunniteltiin vastaamaan kuntien tilaamaa 10 400 opetustuntimäärää. Osa opetuksesta toteutettiin etäopetuksena. Joutsan kunnan tilaama opetustuntimäärä oli 3600 opetustuntia, joista toteutui 2984 opetustuntia. Kuntien tilaamien kurssien lisäksi, opisto järjesti myyntipalvelukurssina 632 opetustuntia. Opetuspalveluja ostivat Kotokunta Oy, Attendo Erkinpuisto, hoivakoti Soivakka ja Joutsan palvelukoti.

Uusia kurssi-ideoita pyrittiin toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan ja jo toimiville kursseille järjestettiin jatkoa. Opetustarjontaa oli tavoitteen mukaisesti monipuolista ja kohdentui eri-ikäisille kuntalaisille. Kurseja toteutettiin kymmenissä eri opetuspaikoissa eri puolilla kuntaa. Tarjonta oli laajaa ja kattavaa niin keskustaajamissa kuin kyläkunnissakin. Netto-opiskelijamäärä oli 1718, josta joutsalaisia oli 504 netto-opiskelijaa. Tämä kertoo monipuolisen opetustarjonnan vakiintuneesta suosiosta ja toiminnan laajasta vaikuttavuudesta. Nykyisellä opetusresurssilla saavutetaan Joutsassa vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen oleelliset tavoitteet. Kehitettävää on noin 30-50 -vuotiaiden osallisuusaktiivisuudessa. Taiteen perusopetuksessa toteutui kaikkiaan 1250 opetustuntia. Opetukseen osallistui yhteensä 222 oppilasta. Syksyllä 2024 seutuopistossa valmistauduttiin kotoutumiskoulutuksen aloittamiseen Joutsassa. Opistolautakunta hyväksyi opetussuunnitelman 12.12.2024, ja opetuksen on määrä alkaa 3.2.2025.

Opiston kurssit tuottavat useita esiintyviä ryhmiä musiikin, sanataiteen, teatterin ja tanssin saralle. Kevätlukukaudella pidettiin kevätjuhla Kangasniemellä sekä järjestettiin näyttelyt Joutsassa, Toivakassa ja Kangasniemellä. Syyslukukaudella toteutettiin runo-, teatteri- ja musiikkiesityksiä. Musiikkikoulun matineat pidettiin Joutsassa ja Toivakassa.

Seitsemän kansalaisopiston yhteinen laatu- ja kehittämishanke "Oppimisverkostosta eteläsavolaista synergiaa" jatkui koko vuoden 2024. Opetushallituksen rahoittama ja Jyväskylän kansalaisopiston

koordinoima Osaavat opisto III – hanke päättyi. Syksyllä saimme positiivisen hankepäättöksen (digikoulutus yrittäjille) jatkuvan oppimisen keskukselta. Hanke alkaa helmikuussa 2025.

Opistolautakunta piti 7 kokousta ja päätti hallintosäännön mukaan lautakunnalle kuuluvista asioista. Kesällä 2024 Joutsan kunnanhallitus päätti lakkauttaa kädentaitojen ja kuvataiteen vastuuolettajan tehtävän, ja perusti sen tilalle kädentaitojen ja kuvataiteen suunnittelijaopettajan tehtävän. Suunnittelijaopettaja aloitti tehtävässään 16.9.2024. Vakituista henkilöstöä oli täten 1 suunnittelijaopettaja, 2 opettajaa, 2 toimistotyöntekijää ja rehtori. Tuntiopettajia oli noin 90.

Talousarvion sisältö

Monipuolisen opetustarjonnan järjestäminen eri-ikäisille kuntalaisille

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Monipuolinen ja laadukas kurssitarjonta	Kurssitoivekyselyt ja asiakaspalautekyselyt ja/tai -haastattelut, tilastot	Osallistujamäärä	Joutsa 504 Kangasniemi 562 Toivakka 283
Kaikenikäisten hyvinvoinnin edistäminen	Kurssien tarjoaminen vauvasta vaariin, erityisesti nuoret ja ikääntyvät huomioiden	Osallistujien ikäjakauma	0-99 -vuotta
Terveiden, mielenterveyden ja jaksamisen edistäminen	Kurssitarjonnassa jokaisessa kunnassa on liikuntaa, terveyttä ja mielenterveyttä edistäviä luentoja ja ryhmiä	Tilastot - Kurssien toteutuminen eri kunnissa Hyvinvoiva kuntalainen	Joutsa 42 Kangasniemi 46 Toivakka 23
Kurssien määrän lisääminen	Suunnitellaan Joutsaan noin 150 kurssia (Kangasniemelle 160, Toivakkaan 70) Markkinoinnin ja tiedottamisen tehostaminen	Kurssien määrä ja toteutumisprosentti suhteessa suunniteltuihin kursseihin	Joutsa 159/194 (82 %) Kangasniemi 186/231 (81 %) Toivakka 81/114 (71 %)
Opetustunnit toteutetaan opiston toimintakuntien vahvistaman tilauksen mukaisesti	Toteutetaan Joutsassa yhteensä 3600 opetustuntia (Kangasniemellä 4800, Toivakassa 2000)	Toteutuneiden opetustuntien määrä	Joutsa 2984 Kangasniemi 4231 Toivakka 1741
Taiteen perusopetuksen suosio säilyy hyvänä. Taidekoulun toiminnan kehittäminen Joutsassa	Oppilasmäärä lisääntyy ja suoritteita kertyy. Konsertteja ja näyttelyitä järjestetään myös virtuaalisesti	Opintosuoritteiden määrä. Musiikkikoulun konserttien ja taidekoulun näyttelyjen määrä	TPO: Mk/Tk Joutsa 198/148 Kangasniemi 0/438 Toivakka 190/415 Konsertit 6 Näyttelyt 9

Vastuuhenkilö: seutuopiston rehtori Markku Tyni

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Puulan seutuopisto	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					

Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

Kansalaisopiston opetustunnit

Joutsa

Kangasniemi

Toivakka

Taidekoulun opetustunnit

Joutsa

Kangasniemi

Toivakka

Musiikkikoulun opetustunnit

Joutsa

Toivakka

Opetustunnit yhteensä

Joutsa

Kangasniemi

Toivakka

Yhteensä

Opiskelijamäärä /brutto

Opiskelijamäärä /netto

Kansalaisopisto, opetus €/tunti, nt

Musiikkikoulu, opetus €/tunti, nt

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Kansalaisopisto ja Taidekoulu					
- opetustunnit lkm					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Musiikkikoulu					
- opetustunnit lkm					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Erilliset kustannukset:					
Atk-luokka					
Yhteensä €					

Valtionosuudet	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Laskennalliset opetustunnit à €/tunti					
Laskennallinen peruste					
Valtionosuus-%					
Valtionosuus €					

MUU OPETUS JA KULTTUURITOIMI

Kirjasto

Kirjastolla oli kaksi toimipistettä, Joutsan pääkirjasto ja Leivonmäen lähikirjasto. Kirjastojen aukioloajat ovat pysyneet samoina vuosikausia, vaikka henkilökunnan määrä on vähentynyt. Henkilökuntaan kuului kirjasto- ja kulttuuritoimen päällikkö, kirjastonhoitaja ja kaksi kirjastovirkailijaa, joista toinen jäi eläkkeelle syksyllä. Kesäkaudella oli lisäksi töissä määräaikainen kirjastovirkailija 3,5 kk ja heinäkuussa aloitti yksi henkilö virkailijaharjoittelijana aikuiskoulutustuella.

Kuntouttavassa työtoiminnassa oli yksi osa-aikainen henkilö ja kunnan kesätöissä kirjastossa oli kaksi nuorta.

Omatoimiaikaa käytettiin paljon, ja jonkin verran oli häiriökäyttäytymistä, minkä takia omatoimiaika oli kokonaan pois käytöstä yhden viikon verran.

Uutena palveluna Keski-kirjastoissa alkoi Cineast-elokuvapalvelu, jota asiakkaat eivät vielä kovin hyvin löytäneet. Kansallinen e-kirjasto aloitti myös toimintansa vuonna 2024, mikä muutti hieman käytäntöjä, esim. osa lehdistä on vain e-kirjastossa eikä enää kirjaston koneilla vapaasti luettavissa. Digineuvontaa tehtiin harvinaisen paljon.

Talousarvion sisältö

Kirjasto on monipuolinen kulttuuritalo ja se toimii kulttuurin ja tiedon jakamisen yksikkönä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Kirjastoauton käynnit Rutalahdessa jatkuvat vuonna 2024	Koska autopalvelu ostetaan toiselta kunnalta, jossa on esitetty auton lakkauttamista säästösyistä, Joutsa ei voi vaikuttaa asiaan	Käyntien määrä + kävijöiden määrä	Palvelun tuottaja Jyväskylä lakkautti palvelun. Käyntien ja kävijöiden määrä jäi pieneksi.
Leivonmäen lähikirjaston palveluaukiolojen vähentäminen kahteen päivään viikossa	Tilannetta seurataan kevään ajan ja jos kirjaston palveluaikojen käyttö on vähäistä, tehdään ehdotus vähentämisestä	Kävijöiden ja lainojen määrä kevätkaudella palveluaikoina	Kävijöiden ja lainojen määrä lähti nousuun, minkä takia palveluaikojen vähentämisestä luovuttiin toistaiseksi
Mahdollisen eläköitymisen vuoksi resurssien varmistaminen	rekrytoidaan uusi kirjastovirkailija	rekrytointi hoidettu	Aikuiskoulutustuella olevalla virkailijaharjoittelijalla on pohjalla aiempi alan koulutus ja pätevyys ja hän pystyi työskentelemään itsenäisesti. Hän teki viikon mittaisia palkallisia sijaisuuksia tarvittaessa.
Vuotuisia, vakiintuneita tapahtumia ja työmuotoja jatketaan	Leivonmäen lukupiiri -Saturalli, kirjailijavierailut -kirjavinkkaukset kouluilla -kotipalvelu vanhuksille -Perinnepiknikki	järjestettyjen tapahtumien määrä, osallistujamäärä	Lukupiirejä oli 7 kertaa, osallistujia keskim. 5 henkilöä / kerta. Saturallissa oli esiintyjänä Poppi-koira ja kävijöitä n. 120. Erilaisia tapahtumia oli paljon ja niissä reilusti kävijöitä: kirjailija- yms. vierailuja, jazz-konsertti, näyttelyavajaisia,

			vaihtotoreja, poistomyynnejä jne. Kotipalvelua oli tarjolla mutta käyttäjiä vain muutama.
Huomioidaan muutokset ympäröivässä yhteiskunnassa entistä paremmin	Hankitaan aineistoa vastaanottokeskuksen asiakkaat huomioiden	Osuus, joka aineistomäärärahoista käytetään vieraskieliseen aineistoon	Määrärahaosuutta ei ole laskettu, mutta ukrainankielistä aineistoa hankittiin omaksi ja muunkielistä aineistoa oli tarpeen mukaan saatavissa siirtolainaan muista Keski-kirjastoista. Järjestettiin Ukrainalainen ilta ja pääkirjastossa oli ukrainalainen kielenopiskelija 3 viikon harjoittelussa.

Vastuhenkilö: kirjasto- ja kulttuuritoimen päällikkö Nina Kuikka

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

Kirjasto	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

Lainat/asukas

Käynnit/asukas

Kirjahankinnat/1000 asukas

Lainajat/asukasluku, %

Kokoelmat 31.12.

Kirjastojen aukiolotunnit:

Joutsan pääkirjasto

Leivonmäen lähikirjasto

Yht.

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Kirjastot					
- aukiolotunnit					
- ä-hinta €					
Yhteensä €					
Erillismäärärahat					
Kirjastoaineisto					
Yhteensä €					

Elokuvatoiminta

Joutsan Kinon toiminta on kulttuuria ja hyvinvointia edistävää. Vastuhenkilö ja koneenkäyttäjät saavat palkkion esitettävien elokuvien mukaan. Kulttuurisuunnittelija on vastannut tiedotuksesta. Muutoin toimitaan talkoilla mm. lipunmyynnissä. Katsojia Kinon järjestämissä näytöksissä kävi 3289 henkeä. Ohjelmisto oli monipuolinen sisältäen mm. draamaa, dokumentteja, oopperaa, animaatioita, lyhytelokuvia ja perhe-elokuvia. Suosituin genre oli jälleen kotimainen draama, jota kävi katsomassa n. 46 % katsojista. Katsotuin elokuva oli Myrskyluodon Maija. Koko perheelle sopivia elokuvia kävi katsomassa 732 henkeä. Elokuvia on esitetty pääsääntöisesti viikonloppuna sekä iltapäivänäytöksinä tiistaisin. Tiedotuksessa panostettiin lehtimainosten lisäksi sosiaaliseen mediaan (Facebook ja Instagram) ja maksuttomiin tapahtumakalentereihin. Refugee Film Festival vieraili Kinossa ja tapahtuman yhteydessä järjestettiin taidetyöpaja yhtenäiskoululla. Kinon 40-vuotisjuhlan kunniaksi Cleaning Women säesti georgialaisen mykkäelokuvan Isoäitini täydelle salille. Elokuussa järjestettiin toista kertaa llokuvafestivaali oheishjelmistoinen.

Talousarvion sisältö

Kino sisältää kunnan oman elokuvatoiminnan.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Elokuvien näytöskohtaisen katsojamäärän kohottaminen	Monikanavaisen viestinnän tehostaminen ja hyödyntäminen	katsojatilastot	Näytöskohtainen katsojamäärä kohosi
Kiinnostava elokuvatarjonta	Ensi-iltojen hyödyntäminen Kumppanuudet ohjelmiston suunnittelussa (eri ikäryhmät, seudullinen yhteistyö) Festivaaliyhteistyö	Tilastot kävijöistä Toteutuneet näytökset ja tapahtumat	Tarjonta toteutui monipuolisesti. Kotimaisten elokuvien ensi-iltaesitykset olivat erityisen suosittuja.
Laajojen käyttäjäryhmien tavoittaminen	Eri kohderyhmille suunnatut näytökset Tiedotus	Kävijäseurannan tulokset	Eri katsojaryhmät huomioitiin alueellisen toimintatuen saamisen edellyttämällä tavalla.
Elokuvatoiminnan uudelleen organisointi	Työnjaon ja tehtävien uudelleen organisointi	Talousarvion toteutuminen Näytöskohtaiset kustannukset	Tehtävänjakoa uudistettiin ja toimintavarmuutta parannettiin. Näytöskohtaiset kustannukset laskivat.

Vastuhenkilö: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Mika Sirkka

Määräraha- ja tulokausittainen sitovalla tasolla:

Elokuvatoiminta	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
Poistot					
Tilikauden tulos					

Tunnusluvut:

	Tot 2023	TA2024	Tot 2024	Poikkeama
Esitettävien elokuvien lukumäärä	91	50	74	
Elokuvanäytäntöjä	212	130	130	
Elokuviissa kävijöitä	3433	3000	3289	
Keskimäärin kävijöitä/näytäntö	16	23	25	

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Elokuvien esitys - elokuvanäytökset lkm - ä-hinta € Yhteensä € Nettohinta / näytös					

Muu yleinen kulttuuritoimi

Kulttuuritoimi sisältää kulttuuriyöryhmän sekä kulttuuriavustuksia. Kulttuurisuunnittelijan työajasta meni iso siivu Joutopäivien järjestämiseen. Suunnittelijan työpiste on hyvinvointituvalla, ja tuvalla järjestettiin useita pienimuotoisia tapahtumia tuvan tunnetuksi tekemiseksi. Yhteislaulutilaisuudet olivat suosittuja. Kulttuuriavustuksia haki muutama uusi henkilö tai taho.

Talousarvion sisältö

Kulttuuritoimi sisältää kulttuuriyöryhmän sekä kulttuuriavustuksia.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Kulttuurisuunnittelijan työn jatkuvuus vuoden loppuun	Ehdotetaan talousarvioon määräraha	Jatkuuko työsuhde	Työsuhde jatkui erillisellä määrärahalla.
Kulttuurikasvatussuunnitelma (KOPS) toimii täydellä teholla	On selvitetty konkreettiset käytännön toimenpiteet: yhteys- ja vastuuhenkilöt, kustannusten jako, vierailupaikat	KOPSissa esiteltyjen toimenpiteiden toteutuminen	KOPS toimi suunnitellusti ja kehittämistyötä jatkettiin. Kulttuuriosuuskunta Uulun kanssa allekirjoitettiin sopimus heidän tarjoamiensa palvelujen, esim. koululaisten työpajojen vuotuisesta toimittamisesta.
Vuotuisia, vakiintuneita tapahtumia jatketaan: -kulttuurikytyi -itsenäisyysjuhla -veteraanipäivä	Itsenäisyysjuhla järjestetään Joutsassa ja vuorossa on ei-perinteinen juhla eli esim. konsertti	Tapahtumien toteutuminen, osallistujamäärät	Tapahtumat toteutuivat ja osallistujia oli vähintään kohtuullisesti. Itsenäisyysjuhlanä oli Lauluja Suomelle -konsertti, jonka organisoivat Seppo Pänkäläinen. Juhla striimattiin nyt toista kertaa ja etäkatsojia oli jonkin verran. Kulttuurikytyiin löytyi vielä uusia kohteita Joutsasta.
Tarjotaan 3 kylälle kulttuuriosuuskunta Uulun organisoimia edullisia ja helposti toteutettavia taidetyöpajoja	Selvitetään ja suunnitellaan, mitkä kylät lähtevät hankkeeseen mukaan; tähän voidaan käyttää myös paikallisia taiteilijoita ja siten tukea heidän työllisyyttään	Osallistujien määrä, paikallisten taiteilijoiden työllistyminen	Työpajoja tarjottiin 2 kylälle ja muistisairaille Joutsan keskustassa. Pajoja oli yhteensä 8 kpl ja kävijöitä 162. Paikallisista taiteilijoista työllistettiin 2 henkilöä 5 pajaan.

Vastuuhenkilö: kirjasto- ja kulttuuritoimen päällikkö Nina Kuikka

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Muu yleinen kulttuuritoimi	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					

Toimintakate						
--------------	--	--	--	--	--	--

VAPAA-AIKATOIMI

Vapaa-aikatoimi suunnittelee, kehittää ja tukee kunnassa harrastettavaa liikunta- ja nuorisotoimintaa.

Tavoitteena on turvata kuntalaisille mahdollisimman monipuolinen liikunta- ja nuorisotoimen harrastustarjonta sekä kaikki ikäluokat huomioiva palveluverkosto.

Vapaa-aikatoimi sisältää liikuntatoimen, liikuntaneuvonnan, liikuntahallin, uimahallin, muut sisä- ja ulkoliikunta-alueet, nuorisotoimen, etsivä nuorisotyön, nuorisovaltuustotoiminnan ja nuorisotilatoiminnan.

Liikuntatoimi

Vapaa-aikatoimen yhdistysavustuksia jaettiin liikuntaseuroille yhteensä 30 500 euroa. Kuntoliikunnan suurimmat tapahtumat olivat matalankynnyksen liikuntaryhmät Joutsassa ja Leivonmäellä sekä Leivonmäen uimahallin uinti- ja vesivoimistelutoiminnot kevätkaudella

Leivonmäen uimahalli oli avoinna 2.1.2024-25.4.2024 16 tuntia viikossa. Uimahalli oli remontissa loppuvuoden. Joutsan kunnan kuntosalit ja Leivonmäen uimahallin maksuttomat kuntosalit olivat avoinna arkisin klo 7-21.30 ja viikonloppuisin klo 7-20.

Joutsan liikuntahallin käyttöaste oli hyvä. Halli on arkisin koululaisryhmien käytössä aamu- ja iltapäivät ja illan klo 16.00–21.30 vuorot pääsääntöisesti liikuntaseurojen käytössä. Viikonloppuvuoroilla hallissa järjestettiin turnauksia/otteluita, jonka lisäksi vuoroja käytettiin myös normaaleina vakiovuoroina.

Liikettä niveliin -hankkeen puitteissa järjestettiin liikuntaneuvontaa ja suosittuja matalankynnyksen liikuntaryhmiä.

Leivonmäen uimahallilla toimi kevään ajan kahdeksan vesivoimistelun viikkoryhmää, joista kuusi oli tarkoitettu ikäihmisille ja kaksi ryhmä työikäisille, lisäksi käytettävissä oli kaksi aamun vesijuoksuvuoroa, sekä Hydrohex virtuaalinen liikuntapalvelu.

Joutsan liikuntahallilla järjestettiin ikäihmisille suunnattua liikuntaa kerran viikossa hallikävelyn merkeissä. Joutsassa ja Leivonmäellä toimivat Liikettä niveliin -liikuntaryhmät sekä kuntosaliryhmät. Kesäaikana uimalassa järjestettiin järvijumppaa sekä perheuintiohjausta. Joutsan uimalan kesäaikaista käyttöä valvoi kaksi aluevalvojaa.

Nuorisotoimi

Kesäleirit järjestettiin yhdessä seurakunnan ja Toivakan-Joutsan 4H yhdistyksen kanssa Pekkasten leirikeskuksesta.

Joutsan Nuorisovaltuuston kanssa tehtiin yhteistyötä nuorten vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi Joutsassa. Nuorisokahvila oli avoinna kesäaikaa lukuun ottamatta 13 h /viikko. Nuorisokahvilan kalustoa uusittiin ja aloitettiin tietokonepelaamisen mahdollistavan Pelihuoneen rakentaminen. Pelihuoneeseen tulee viisi kilpapelaaamiseen tarkoitettua tietokonetta oheislaitteineen.

Joutsan Etsivä nuorisotyö -hanke sai Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta avustusta. Etsivä nuorisotyön hanke toimi ajalla 1.11.2023–31.10.2024 ja jatkohanke alkoi 1.11.2024. Työ on suunnitelmallista ja pitkäjänteistä nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi tehtävää työtä. Kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat, jotka ovat vailla koulutusta, työpaikkaa tai ovat vaarassa syrjäytyä. Luhangan kunnan kanssa tehtiin sopimus Joutsan etsivä nuorisotyöntekijän työpanoksesta Luhangassa.

Retkitoimintaan järjestettiin talvilomalla lasketteluretki Himokselle ja syyslomalla Tampereen Särkänniemen karnevaaleihin. Koulunuorisotyötä tehtiin osa-aikaisen työntekijän toimesta Yhtenäiskoululla.

Yhdistysavustuksia jaettiin nuorisojärjestöille yhteensä 9 500 €.

Talousarvion sisältö

Vapaa-aika- ja nuorisotoimen palveluihin kuuluvat liikuntapaikat, liikuntahalli ja uimahalli, Nuorisokahvila, etsivä nuorisotyö sekä liikunta- ja nuorisojärjestöjen tukeminen avustuksilla.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen liikunnan avulla	Liikuntapaikat pidetään maksuttomina tai edullisina käyttää. Järjestetään liikuntaneuvontaa ja monipuolista terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntatoimintaa	Liikuntapaikkojen ja tapahtumien kävijämäärät	Liikuntapaikkojen käyttö oli maksutonta tai edullisia käyttää. Liikuntaneuvonnan lisäksi vapaa-aikatoimen ohjattuja ja maksuttomia matalan kynnyksen liikuntaryhmiä oli 14, joissa osallistujia 3832.
Tarjotaan maksutonta liikuntaneuvontapalvelua ja matalan kynnyksen liikuntaryhmiä	Valmistellaan Hyvinvointia liikunnasta -hanke ja haetaan valtionavustusta	Hankehakemus/avustusmääräraha Liikuntaneuvonnan asiakasmäärät	Toteutui, Liikettä niveliin -hanke sai 21 000 € avustuksen. Liikuntaneuvonnassa 116 käyntikertaa.
Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen	Uuden nuorisovaltuuston valitseminen. Edustajien nimeäminen lautakuntiin ja K-S nuorisovaltuustoon. Nuorten kuuleminen nuorisotapahtumissa, kouluilla ja nuorisotiloilla. Koulunuorisotyö toiminta	Nuorisovaltuusto on valittu ja nimetty edustajat lautakuntiin ja muihin toimielimiin. Koulunuorisotyöntekijä toimii kouluilla	Toteutui, uusi nuorisovaltuusto valittiin ja nimettiin edustajat kunnanvaltuustoon ja lautakuntiin. Osa-aikaisen koulunuorisotyöntekijän palkkaukseen saatiin 12 000 € avustus.
Etsivän nuorisotyön toiminnan jatkuminen. Tarjotaan ohjausta ja tukea koulutuksen tai työelämän ulkopuolella oleville nuorille sekä autetaan heitä arjen haasteissa	Hankehakemus etsivään nuorisotyöhön. Pienryhmätoimintaa järjestetään nuorten tarpeiden mukaan	Hankehakemus/avustusmääräraha Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä	Hankehakemus tehtiin ja avustusta saatiin 30 000 €. Tehdyn sopimuksen mukaan etsivä nuorisotyöntekijä työskenteli Joutsan lisäksi myös Luhangassa.

Vastuuhenkilö: vapaa-aikatoimen päällikkö Kari Kosunen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Vapaa-aikatoimi	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
Poistot					
Tilikauden tulos					

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarvot	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Joutsan liikuntahalli					
- aukiolotunti					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Leivonmäen uimahalli					

- aukiolotunti					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Nuorisokahvila					
- aukiolotunti					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Liikunta-alueet					
Muu liikunta- ja nuorisotyö					
Erillismäärärahat					
Etsivä nuorisotyö -projekti					
Avustukset yhteisöille					
Yhteensä €					

JOUKKOLIIKENNE

Talousarvion sisältö

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Saada säilytettyä ELY:n joukkoliikenteen linjat ja rakentaa kuntalaisia entistä paremmin palveleva asiakaslähtöinen asiointiliikenne	Kartoitetaan asiointiliikenteen käyttäjiltä tarvetta ja muokataan asiointilinjoja käyttötarpeen mukaan. Joukkoliikenteen osalta ELY:n kanssa yhteistyössä jatkon suunnittelu	Saadaan asiointiliikenne toimimaan asiakaslähtöisesti tarpeiden mukaan. ELY:n joukkoliikenteen linjat säilyvät	ELY:n linjat toimivat toistaiseksi ennallaan ja keväällä 2025 osa linjoista kilpailutetaan uudelleen ELY:n toimesta. Asiointiliikenteen osalta reittejä on arvioitu ja muokattu tarveperustaisesti. Osalla reiteistä aktiivisten käyttäjien määrä on vähentynyt erinäisistä palvelusta itsestään johtumattomista syistä

Vastuhenkilö: Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Mika Sirkka

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Joukkoliikenne	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN JA KOORDINOINTI

Talousarvion sisältö

Joutsan kunnan hallintosäännön mukaan hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää kunnan vastuulla olevasta poikkihallinnollisesta hyvinvointityöstä ja yhteistyöstä hyvinvointialueelle siltä osin.

Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön kustannukset: hyvinvointikoordinaattorin palkkakustannukset, vanhus- ja vammaisneuvoston ja hyvinvointityöryhmän kokouspalkkiot, matkakorvaukset ja muut toimintaan liittyvät kulut.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Saada hyvinvointityö näkyväksi ja vaikuttavaksi koko kunnan organisaatiossa	Laaditaan tai päivitetään hyvinvointisuunnitelma, ehkäisevän työn suunnitelma, esteettömyyssuunnitelma Vaikutusten ennakoarvioinnin hyödyntäminen	Valmiit suunnitelmat ja niiden käsittely luottamuselimissä Ennakoarviointien määrä ja tulokset	Vuoden 2023 hyvinvointikertomuksen vuosiraportti hyväksyttiin valtuustossa syksyllä 2024. Ehkäisevän työn suunnitelma voimassa vuoteen 2025. Ennakoarviointia hyödynnetty sisäisessä toiminnassa.
Kunnan ja kuntalaisten vuoropuhelun lisääminen	Sisällytetään osallisuusohjelma osaksi hyvinvointisuunnitelmaa Kehitetään kumppanuuspöydän toimintaa	Hyvinvointikyselystä saatu palaute Kumppanuuspöytään osallistuvien toimijoiden määrä	Hyvinvointikyselyn palautetta ei pystytty hyödyntämään vähäisen vastaajamäärän vuoksi. Osallistujien määrä ollut edelleen vähäinen. Yhdistyksiltä kysytty kumppanuuspöydän kokoontumisten yhteydessä ideoita pöydän kehittämiseen.
Kuntalaisten kokemusasiantuntijuuden hyödyntäminen	Toteutetaan hyvinvointikysely ja sovitaan tulosten hyödyntämisestä	Kyselyyn vastanneiden määrä ja kyselystä saatu palaute	Kyselyyn vastasi 94 henkilöä, joten vastauksista ei voi tehdä laajempaa väestöä koskevia johtopäätöksiä.
Hyvinvointituvan toiminnan kehittäminen	Laaditaan vaikutusten ennakoarviointi	Ennakoarvioinnin tulokset	Laadittu vaikutusten ennakoarviointi ja esitellyt alustavat kehittämisideat hyvinvointi- ja sivistyslautakunnalle
Kunnan ja hyvinvointialueen välisen yhteistyön ja työnjaon selkiyttäminen	Osallistutaan aktiivisesti yhteisiin verkostoihin ja toteutetaan säännöllisesti toimialakohtaisia tapaamisia Yhteisen tietovarannon käytännöt	Yhteistyössä laaditut toimintamallit	K-S hyvinvointialue ja kunnat laatineet yhteistyössä vuosikellon hyvinvointikertomuksen laadintaan ja seurantaan Yhteisen tietovarannon hyödyt tunnistettu ja verkostoissa keskusteltu käytännön askeleista.

Vastuhenkilö: hyvinvointikoordinaattori Johanna Pajunen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla

Hyvinvointityö	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

RAVINTOHUOLTO

Ravintohuollon palveluja tuotetaan koulukeskuksen keittiössä.

Koulukeskuksen keittiössä suunnitellaan, valmistetaan ja laitetaan tarjolle varhaiskasvatuksen- ja kouluruokailusuositusten mukaisia ateriakokonaisuuksia asiakkaiden eri ikäkaudet ja erityisruokavaliot huomioiden.

Makuraati pyrkii kokoontumaan kerran lukukaudessa. Osallistujina mahdollisuuksien mukaan oppilaiden edustajia, koulujen-, varhaiskasvatuksen- ja vanhempainseuran edustajat, terveydenhoitaja ja keittiön edustaja. Tapaamisessa käydään läpi ajankohtaisia ruokailuun liittyviä aiheita. Asiakastytytyväisyyttä kartoitetaan kyselyllä kerran lukukaudessa, tarkkailemalla jatkuvasti ruokamenekkiä sekä kuuntelemalla asiakkaita. Toiveruokapäiviä ja toiveruokaviikko järjestetään säännöllisesti yhteistyössä oppilaskunnan kanssa. Juhlapyhät huomioidaan ruokalistalla. Joutsan yhtenäiskoulun viidennen ja kuudennen luokkien oppilaat pääsevät tutustumaan keittiön toimintaan TET-vartin muodossa. Lukion oppilaiden kanssa tehdään yhteistyötä mm. Wanhojen päivän ruokailun suunnittelussa ja valmistamisessa. Tuotteita toimitetaan myös yläkoulun välituntikahvilaan sekä kotitalousopetukseen.

Asiakaskunnan määrässä on pientä vaihtelua vuoden mittaan, johtuen mm. valmistavan opetuksen oppilaiden sekä varhaiskasvatuksen lapsimäärän muutoksista. Syyskuussa 2024 keittiössä aloitti palkkatukeen oikeutettu oppisopimusopiskelija, tavoitteena ruokapalvelujen ammattitutkinnon ja suurtaloukokin pätevyyden suorittaminen. Maaliskuussa 2025 on siirtymässä eläkkeelle yksi ravitsemistyöntekijä.

Ravitsemuspäällikkö osallistuu yhdessä hyvinvointikoordinaattorin kanssa Keski-Suomen alueellisen ravitsemustyöryhmän sekä ruokakasvatusverkoston toimintaan.

Vastuhenkilö: ravitsemushuollon päällikkö Anna-Mari Lahtinen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Ravintohuolto	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Ateriamäärät:

Koulukeskuksen keittiö

Yhteensä

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat (sisäiset):

	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Koulukeskuksen keittiö					
- ateriat					
- à-hinta €					

Yhteensä €					
Yhteensä ateriat					
Yhteensä €					

Ateriat=suoritteet

Suoritteet ovat eri toimipisteissä erikokoisia ja koostumukseltaan erilaisia. Esim. koulukeskuksen lämmin ruoka, salaatti, juoma ja näkkileipä -> alakoululaisilla 0,5 suoritetta ja yläkoululaisilla ja lukiolaisilla = 1 suorite. Yksilölliset erityisruokavaliot 1,5 suoritetta. Kuljetus ei sisälly aterian hintaan.

Koulukeskuksen keittiö

Koulukeskuksen keittiössä valmistetaan ja tarjoillaan kouluaterioita Esikoiden, Joutsan Yhtenäiskoulun ja lukion oppilaille ja henkilökunnalle. Ruokasalissa ruokailee päivittäin noin 400 asiakasta. Yhtenäiskoulun oppilaille tarjotaan päivittäin myös välipalaa, jonka kustannukset sisältyvät kouluruuan hintaan. Välipalalla on tarjolla vaihtelevasti ruokailusta linjastoon jäänyttä salaattia ja lämmintä ruokaa. Vähintään kuitenkin leipää ja ruokajuoma. Tarjoamalla lounaan ylijäämäruokaa välipalalla vähennetään ruokahävikkiä, ja välipala pystytään järjestämään kustannustehokkaasti työvoimaresurssien puitteissa. Lukion liikuntavalmennukseen osallistuville tarjotaan aamupala kahdesti viikossa.

Lämmintä lounasruokaa lisäkkeineen toimitetaan Kurkiauran koululle, sekä varhaiskasvatuksen toimipaikkoihin päiväkotit Taikametsään ja ryhmäperhepäiväkoteihin Koivukumpuun, Keltasirkkuun ja Koskikaraan. Lämmintä lounasruokaa valmistetaan päivittäin n. 500 annosta. Lounasruuan lisäksi toimitetaan tilauksien mukaisesti aamupala- ja välipalatarpeita varhaiskasvatuksen toimipisteisiin sekä iltapäiväkerhoihin Joutsan Yhtenäiskoululle ja Kurkiauran koululle. Ruokailuvälineiden, tarjoiluastioiden ja kuljetuskaluston astiahuolto tapahtuu keskitetysti keittiöllä. Lähtevien ruokien pakkaaminen, astiahuolto ja lisääntyneet erityisruokavaliot sitovat merkittävästi työvoimaresursseja.

Kesä-heinäkuussa valmistetaan varhaiskasvatuksen lounaiden lisäksi koulun kesäkerholaisille lounasruoka sekä toimitetaan välipalatarpeet. Loma-aikoina keittiössä työskentelee yksi henkilö. Loma-aikojen varallaolosta on tehty paikallinen sopimus. Varallaolojärjestely turvaa toiminnan jatkumisen, mikäli työvuorossa oleva henkilö on estynyt.

SIVISTYSTOIMEN ELÄKEMAKSUT/TASAUSMAKSU

	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Muutos-%
Eläkemaksu/Tasausmaksu				
Yhteensä				

SIVISTYSTOIMI YHTEENSÄ

	Tot 2023	TA 2024	Tot 2024	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
Poistot					
Tilikauden tulos					